

ФОРМУВАННЯ КЛАСТЕРНИХ МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ: СУТНІСТЬ ТА НЕДОЛІКИ

доц. Лукаш О.А.
Сумський державний університет (Україна)

В умовах постійно зростаючої конкуренції економічних суб'єктів на макро-, мезо- та макрорівні питання вибору стратегії розвитку є надзвичайно актуальним. В зв'язку з цим вибір та формування власної моделі розвитку, яка надасть безумовні переваги в досягненні високих результатів в соціально- економічній сфері є важливим питанням політики стабільного розвитку будь- якого економічного суб'єкта.

Сучасні економічні процеси як всередині країни так і всередині компанії неможливо уявити без впливу глобалізаційних тенденцій та стану міжнародних ринків та економіки. Доволі розповсюдженою формою співпраці є транскордонне співробітництво, яке знову ж таки здійснює вплив як на економіку країни цілому, так і на економіку окремих прикордонних регіонів, та компаній, що там знаходяться. Транскордонне співробітництво є носієм низки переваг для його суб'єктів в економічній, соціальній, екологічній, технологічній, інфраструктурній та ін. сферах, але також і спричиняє низку доволі суттєвих недоліків та ризиків, що можуть виникнути при недобросовісній діяльності одного з партнерів транскордонного співробітництва. Тому формування чітких та прозорих моделей розвитку транскордонних територій є запорукою досягнення намічених цілей і мінімізації ризиків: економічних, екологічних, політичних та ін.

Нами пропонується розробка та запровадження кластерних моделей розвитку транскордонних територій, метою яких є забезпечення високих рівнів економічного зростання регіонів при збереженні їх екологічного балансу. Для цього, перш за все необхідно дати визначення кластеру, яке вперше запропонував відомий економіст Майкл Портер: кластер - це сконцентрована на деякій території група взаємопов'язаних організацій (компаній, корпорацій, університетів, банків та ін.): постачальників продукції, комплектуючих і спеціалізованих послуг; інфраструктури; науково-дослідних інститутів; вузів та інших організацій, які взаємодоповнюють один одного і підсилюють конкурентні переваги окремих компаній і кластера в цілому.

При перевагах кластерного методу аналізу слід пам'ятати про його недоліки, а саме: як і факторний аналіз, він може давати нестійкі кластери; він реалізує індуктивний метод дослідження від приватного до загального, що загрожує антинауковими висновками; як і будь-який метод багатовимірного шкалювання, кластерний аналіз має безліч особливостей, пов'язаних з внутрішніми методами, тому результати можуть мінятися, хоч і несуттєво, залежно від « налаштувань » процедури.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. – Суми: СумДУ, 2014. – Т.1. – С. 22.